

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Справа руского університету.

Про онгодшні збори руских академиків подали основні і вірні справозданя всі польські дневники. Всі прийняли число учасників віча на 300 голов, хотая по правді було там понад 400 академиків, а число наспівних телеграм на 85, хотая їх було звиш 130. Пішло се з того, що при таких численних зборах годі точно зорієнтувати ся що до числа учасників, а богато телеграм надійшло в останній хвилі, так що відчитано їх доперва на комерсі. Та завсїгда таки, беручи сей, чи той рахунок за підставу, всякий безсторонний мусить признати, що рускі академики тут виявили свою силу моральну і чисельну, зібравши ся в такім поважнім гурті на простий зазив львівських товаришів. Не було майже жадної агітації, майже не підношено зовсім сеї справи по часописях — она виринула так нагло і з такою імпонуючою силою, що здивувала собою навіть близше стоячі круги до молодіжи, та всіх застала неприготованих на таку величаву маніфестацію. Видно, що потреба руского університету стала пекучою потребою для самоїж університетської молодіжи, так що комітети, скликаючому се віче досить було видати пароль, аби сотки товаришів з близька і з далека як один муж станули під спільний стяг.

Коли зважити, що тепер є для академиків горячий час перед самими іспитами, що богато з між них порозїздили ся на провінцію, аби в домашній затишши кінчити підготовлюванє до іспитів, та що наша молодіж не така засібна, аби копоти подорожі і перебуваня у Львові не зробили їй різниці у сеї видатках, то тим більшою відрадою стане для нас многочисленне віче руских академиків. З далеких Чернівців прибуло 11 «Союзан», з ще дальшого Відня кільканайцять «Січовиків», з Кракова,

Льобен і Шишбаму приїхали делегати тамошних нечисленних тепер кольоній студентских, а львівські техніки-Русини взяли так само живу і численну участь у вічу. Се управляє нас вповні до висказу, що наша молодіж є щиро народна і патріотична, самосвідомо і з'організована, а спосіб і повага, з якою відбула ся маніфестація за руским університетом стає явним доказом зрілости і правдивого образования нашої молодіжи.

Москвофільська частина академічної молодіжи не взяла жадної участі у зборах. Їх поминув комітет, узнаючи справедливо, що не належить втягати тих до маніфестації за руским університетом, що нехтують руску мову і національність, а гонять за фантомом російської єдности. Хотая тих молодих відступників не велике число, то всеж таки, додавши до них ще сполучених Русинів-академиків, байдужних до загальних справ та перешкоджених приїхати на віче — можемо прийняти їх число на 100 голов разом, або і більше. Хотая они не взяли участі в зборах, домагаючих ся утвореня окремого, руского університету, то все таки можна рішучо сказати, що нехай лише піднесена гадка здійснить ся, ті всі будуть так само становити контингент учачої ся молодіжи на руским університеті. А додаймо ще до того число питомців духовної семинарії, яким зборонено взяти участь на вічу, то само з себе вийде імпонуюче число понад 600 академиків, які з днем отвореня окремого руского університету вписали би ся до него.

Якжеж дивоглядно, аж сьмішно супротив того стану річи виглядає виступленє Dziennik-a polsk-ого, що завсїгда є перший там, де ходить о сліпе, ненавистне нехтованє, о неправдиві вигадки і поруганє супротив руского народу. Між аргументами, які Dziennik polski найшов против утвореня руского університету, найважнійші

ось які: Жаданє рускої академічної молодіжи називає «сьмішним і диким уроєнєм» і сей аргумент поставив на чолі статі. Віче академиків порівнує до приповідки: «коня кують, а жаба настає на ногу», бо після Dziennik-a університет руский мав би заледви по «кільканайцять слухачів» і був би «справжньою народньою висшого наукового заведеня». Самаж молодіж є після польского тромтадрати «ігнорантною», бо не знає, що до сеї пори «Русини не мають жадної строго научної літератури». Причиною жаданя руского університету уважає Dziennik жадобу «амбітних і жадних золотого ковнїра одиниць, яким усьміхала би ся тоді легка і скоро кар'єра», бо треба би шукати кандидатів до катедр «між першим-ліпшим з краю». Наконєць вигадав Dziennik нову пословицю «про натуру руского хлопа: подай єму палець, а він хитро вхопить за руку». Ну, такої пословиці ми ще не чули, а що Dziennik скомпонував єї при тій нагоді, яка не стоїть в жадній безпосередній звязі з «хлопом», то хотів очевидно уся нашу інтелігенцію, а в першій лїнії академічну молодіж поругати «хлопскою» в значіню шляхецко-панських понять польських.

Відповідати на таку безглузду лайку, на яку не здобув би ся навіть польський мужик, хиба який міський «andrus», було би низше нашої чести. «Psie głosy nie idą w niebiosy», а простаковатостию польський орган понижає хиба сам себе.

Над народним і державним значінєм утвореня окремого руско-українського університету застановимо ся другим разом.

Кацапніяда в Перемишлі.

Подемо допис, яку надіслав п. У. З. до «Діла» в справі перемиського Інститута для дів-

16

ЕЛІЗА ОРЖЕШКОВА.

Недосьпівана пісня.

(Дальше.)

Вігрич не призирає ся їй дуже, слухав того, що говорила, часами призадумував ся хвилину, але не гірко ані понуро, як раз противно, якась немов радісна усьмішка блукала ся по його жовтих устах. Франя, що від кількох хвилин вернула ся із міста та слухала оповіданя сестри, відозвала ся нараз гострим голосом із роз'яреними очима:

— Ет! Але міні здаєть ся, що з того ніщо не буде. Той пан Пшиємський любить ся у Клярці, але, аби із нею одружив ся, сумніваю ся. Він за великий пан для неї... Такі пани лише баламутять бідних дівчат та відтак покидають.

Вігрич затряс ся увесь.

— Тихо сиди гадино! — крикнув — все мусиш кусати сестру. «Хто тобі наговорив тут про яку любов або подруже?»

Почав дуже кашляти, обі доньки кинули ся до його з водою, чаєм, порошками, але хоч

напад скоро минув та Франя стала ніжною для батька та сестри, веселість Кляри щезла, як здута свічка.

Вона-ж знала, що молоді дівчата, коли люблять та коли їх люблять, віддають ся. Але думала про те дуже рідко та що до Пшиємського не подумала проте ні раз. Досі бачила його та товаришита з ним було для неї верхом бажань та щастя. Сестра брутально зірвала дівочий серпанок із того, що діяло ся у її серці. В її мізку, як муха у павутині застрягли слова Франі: «Се за великий пан для неї». Все чула його виспїсть над собою, виспїсть розуму та поведеня. Тепер прилучило ся іще становиско. Хоча лише княжий слуга вищого ряду, все-ж таки у порівнаню з нею був великий пан. Називав князя своїм прятелем, газдував у княжій хаті, як у своїй власній; хто знає? може був багатир! Останній сей здогад заболів її найсильнійше.

На дві однак серця мала се почутє, що хоч в порівнаню із ним була убогою дівчиною та простою, все-ж таки не ділило їх ніщо непобориме.

— Коли любить... — думала. В її серці звучало чарівне слово: «Любить! Любить!» Коли лише батько пішов до своєї кімнати із часописю позиченою від бюрового товариша, яку звичайно перечитував та зараз засипав, коли і Ста-

сьо вже заснув та Франя почала забирати ся до сну, вибігла на ганок.

Вечір був теплий, але хмарний, тож зьвізд не було видно: тому то тим яркійше жеврів у темряві ряд освітлених вікон палати. Хвилями зривав ся із під хмар доволі сильний вітер, хвилями притихав цілком. Раз зірвав ся та різніс по обох городах сильну філю музичних звуків.

Із за високих, вузких вікон, що жевріли від сьвітла, почали фортепян та віолінчеля ляти у темряву городу музику великого стилю, поважну та спокійну.

Кляра перебігла город та станула при штахетах коло бозової альтанки. Оперта об штахети слухала та не думала вже ні про що, лише чула невисказану розкіш, що розливалась ся по цілому її тілі.

Було в сій роскоші почутє краси, зложеної з хмарної ночі, із високих вікон, що сьвітили у пїтьмі, із зітханя вітра та з моря музики, що обвівало все те сьвятотчним настроєм. Але найбільше було в ній ніжности, дяки, пристрасного злітаня душі до сих освітлених вікон, що скидали ся на прозори раю, кріз які било райське сьвітло та гармонія.

Із очима піднесеними до ряду жевріючих точок дивила ся та слухала, у її тямці шептали

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Привід і відвід поданий після часу середно-європейського).

Table with 4 columns: Poїзд (arrival/departure), час, станція, Poїзд (arrival/departure), час, станція. It lists train schedules to and from Lviv, including routes to Chernivtsi, Krakow, and other regional centers.

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцких ч. 5) уділяє поясненя в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц. Банк Гіпотечний. Відділ депозитовий. Depositi sховкові (Safe Deposits). Includes text about deposits, interest rates, and bank services.

Рік заснованя 1892. ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕРЬ”. перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Вірєосв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариятм всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашне, скот, господарскі зваради, абже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих. Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 виносить: Фонд резервовий 96.775 зр. 05 кр. Резерва премій 64.263 „ 12 „ Фонд основний 45.000 „ — „ Резерва специальна 842 „ 40 „ 206.880 зр. 57 кр. Тарифи „Дністра“ дуже умірквані, услія обезпечєнь користні, а шкоди ліквідують ся безпоровочно. До кінца 1898 року виносили виплачені шноди 527.790 зр. 67 кр. Поліси „Дністра“ приймає Банк красєвий при помичках гіпотечних. На житє можна обезпечитись через „Дністерь“ в Товаристві взаїмних обезпечєнь в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квїти в рускім язичі. Товариство взаїмного кредиту „Дністерь“, стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє помичку за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4 1/2% до 1. липня 1899, від 1. липня 1899 будуть вкладки опроцентовані по 4%. Уділ членський виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і помичку дістати може тільки член обезпечений в „Дністрє“. Інформації уділяє Дирекція лїстовно. Зголошеня о уділеня агенцій в окрестностях де нема близько агентів „Дністра“, приймає ся. Львів, рынок ч. 10. (Дім „Просьвіти“).

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ. ДО БРАЗИЛІЇ Драма з галицкого еміграційного руху в 4. актах. Ціна книжки брошурованої 35 кр. СВЕКРУХА комедия в 3. актах з сільського житя. Ціна книжки брошурованої 30 кр. БЕАТА і ГАЛЬШКА історична трагедия в 5. актах — з другої половини XVI. віну. Ціна книжки брошурованої 40 кр. Конкурс на мужа шутка в 5. актах з міського побуту. Ціна книжки брошурованої 35 кр. ЯБЛОЧНИКАР комедия в I. актї опрацьована після німецкого. Ціна книжки брошурованої 15 кр. Книжки оправлені в полотно з хорошими витисками о 15 кр. більше. На поchtову пересилку 5 кр. Замовленя з провінції у автора ул. Сакраменток ч. 10. Львів. У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Артист.-літературні Новини виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезия, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильнійше увзгляднюване артистичного викінченя навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змістї і формі. Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор. Видавець: М. Заячківский, Львів, улица Зибликевича, число 34.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ приймає замовленя і посередничать в закупні: Свѣтло церковне впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика. Вино в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції. Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилок почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко ВІНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інвші товари по уміреных цінах. 78—?

Хорі на легкі одержать завсїгди певну поміч або пільгу по ужитю мого „Мальтолю“, який я винайшов. Кашель, хрипка, астма, флегма, катар легких і гортанки, дерте в горлі і н. устають по кількох днях. Сотки уживають сего средства з найбільшим успіхом, як про се свідчать свѣтлі подаякі, що надходять кожного дня. Мальтоль не є якимсь тайним средством, але препаратом, витвореним після мого власного способу з екстр. мальт. комп., а продажу сего средства дозволено поліційно і часто поручають єго лікарі. Ціна 3 пушок м. 4,90, 6 пушок м. 9,00, 12 пушок м. 16,00 за гроші або післяплатою. Фляшка на пробу мар. 2,10. Wilhelm Bieber Fabrikant des Maltol Königsberg i. Pr.